

ЗАКОН О ФИНАНСИРАЊУ ПОЛИТИЧКИХ ПАРТИЈА (Неслужбени пречишћени текст¹)

Члан 1. (Циљ закона)

Овим законом уређују се начин и услови под којим политичке партије и чланови политичких партија који дјелују у њихово име обезбјеђују средства за рад.

Члан 2. (Дефиниција политичких партија)

Политичким партијама у смислу овог закона сматрају се организације у које се грађани слободно и добровољно организују ради учешћа на изборима, те се у складу са законом региструју код надлежног суда у било којем ентитету, у сврху реализовања политичких активности и остваривања политичких циљева.

Члан 3. (Извори финансирања)

(1) Политичка партија може се финансирати из:

- а) чланарина,
- б) добровољних прилога правних и физичких лица,
- ц) издавачке дјелатности, продаје пропагандног материјала и организовања партијских манифестација,
- д) прихода од имовине у власништву политичке партије,
- е) буџета Босне и Херцеговине у складу са **чланом 7.** овог закона, ентитетских буџета,

¹Овај неслужбени пречишћени текст садржи: Закон о финансирању политичких партија ("Службени гласник БиХ" број 95/12); Закон о измјенама и допунама Закона о финансирању политичких партија ("Службени гласник БиХ" број 41/16) - означено **подебљаним словима.**

Овај неслужбени пречишћени текст служи за интерну употребу и на њега се не може позивати приликом службене употребе.

кантоналних буџета и буџета Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, те буџета других јединица локалне управе и самоуправе у складу са законом,

ф) добити предузећа која су у власништву политичке партије,

~~г) кредитног задужења код банака.~~

(2) Предузеће из става (1) тачка ф) овог члана може се бавити само дјелатношћу везаном за културу или издавачком дјелатношћу.

(3) Годишњи приход партије из става (1) тач. д) и ф) овог члана не смије прелазити 20% износа укупног годишњег прихода партије.

Члан 4.

(Коришћење финансијских средстава)

(1) Финансијска средства из члана 3. став (1) овог закона политичка партија може користити искључиво за остваривање циљева утврђених њеним програмом и статутом.

(2) У року од 30 дана након подношења финансијског извјештаја у складу са чланом 11. овог закона, приход из члана 3. став (1) тач. д) и ф) овог закона који је већи од наведених 20% партија даје у добротворне сврхе једној или више организација које су регистроване у Босни и Херцеговини за бављење добротворним радом.

Члан 5.

(Чланарина и добровољни прилози)

(1) Чланарином се, у смислу овог закона, сматра редовни новчани износ који члан политичке партије плаћа на начин и под условима утврђеним статутом или другим актом политичке партије.

(2) Добровољним прилозима, у смислу овог закона, сматрају се повремене или редовне уплате којима физичка или правна лица добровољно дају новац политичкој партији у износу већем од износа чланарине, као и пружање услуга или давање производа политичкој партији без наплате.

(3) За добровољне прилоге који се дају политичкој партији у форми производа или услуга физичка и правна лица дужна су да издају рачун на којем ће бити назначена тржишна вриједност дарованог производа или услуге, те на којем је назначено да гласи на политичку партију и да не подлијеже наплати.

(4) Политичке партије дужне су да воде евиденцију о пријему чланарина и добровољних прилога, те да издају потврде о пријему чланарина и добровољних прилога. Овлашћено лице у политичкој партији уплаћује чланарину и добровољне

прилоге непосредно на трансакцијски рачун политичке партије најкасније у року од 10 дана од дана пријема уплате.

(5) Под услугама из става (2) овог члана не сматра се добровољни рад партијских волонтера.

Члан 6. (Ограничење укупне висине)

(1) Физичка и правна лица могу давати добровољне прилоге политичким партијама једнократно или више пута у току календарске године.

(2) Добровољни прилози у новцу уплаћују се на трансакцијски рачун централе политичке партије.

(3) Укупан износ добровољних прилога физичког лица једној политичкој партији не смије прелазити износ од 10.000,00 КМ (десет хиљада конвертибилних марака) у календарској години.

(4) Укупан износ добровољних прилога правног лица једној политичкој партији не смије прелазити износ од 50.000,00 КМ (педесет хиљада конвертибилних марака) у календарској години.

(5) Укупан износ који члан политичке партије уплати на име партије у току једне календарске године не може прелазити износ од 15.000,00 КМ (петнаест хиљада конвертибилних марака), што укључује и чланарине.

Члан 7. (Издавања из државног буџета)

(1) У буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине (у даљем тексту: буџет БиХ) обезбјеђују се средства за финансирање политичких партија, односно коалиција политичких партија и независних кандидата заступљених у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и парламентарних група, односно клубова посланика и делегата у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

(2) Укупна средства из става (1) овог члана не могу прелазити износ од 0,2% буџета БиХ у календарској години.

(3) Политичким партијама, односно коалицијама политичких партија средства из става (1) овог члана расподјељују се на начин да се:

а) 30% средстава дијели једнако свим политичким партијама, односно коалицијама политичких партија које су освојиле мандате,

б) 60% средстава дијели према броју посланичких односно делегатских мандата, које свака политичка партија, коалиција политичких партија, односно независни кандидат има у тренутку додјеле мандата,

ц) 10% од укупног износа распоређује парламентарним групама сразмјерно броју посланичких односно делегатских мјеста која припадају мање заступљеном полу.

(4) Чланови коалиције политичких партија учествују у расподјели средстава из става 3. овог члана на основу споразума за расподјелу новчаних средстава, који је депонован у Централној изборној комисији Босне и Херцеговине, а ако такав споразум не постоји, средства се распоређују између чланица коалиције политичких партија према броју добијених мандата.

(5) Парламентарне групе, односно клубови посланика и делегата и независни кандидати у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине учествују у расподјели средстава из става (3) тачка б) овог члана према броју посланичких односно делегатских мандата у домовима Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

(6) Заједничка комисија за административне послове Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ће својим актима детаљније регулисати расподјелу средстава из овог члана, контролу трошења и друга финансијска питања у вези са спровођењем овог закона.

Члан 8. **(Забрањени прилози)**

(1) Финансирање политичких партија забрањује се:

а) органима управе државе БиХ, ентитета, кантона, Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, те градским и општинским органима,

б) јавним институцијама,

ц) јавним предузећима,

д) хуманитарним организацијама,

е) неименованим, односно анонимним донаторима,

ф) вјерским заједницама,

г) синдикатима, удужењима и другим непрофитним организацијама које се финансирају јавним средствима без обзира на износ средстава,

х) правним лицима у којим уложени јавни капитал износи најмање 25%,

и) другим државама, страним политичким партијама и страним правним лицима.

(2) Забрана из става (1) тачке а) овог члана не односи се на коришћење пословних просторија, које политичке партије користе на основу одлуке надлежног органа.

(3) Изузетно, забрана финансирања политичких партија из става (1) тачке и) овог члана не односи се на финансирање програма намијењених за едукацију, а с циљем развоја и промовисања демократских принципа.

(4) Приватна предузећа која су са органима извршне власти на свим нивоима у БиХ склопила уговор о јавној набавци услуга, уговор о јавној набавци робе или уговор о јавној набавци радова у складу са прописима о јавним набавкама у БиХ не могу финансијски помагати политичке партије ако вриједност уговора у једној календарској години прелази износ од 10.000,00 КМ (десет хиљада конвертибилних марака).

(5) Политичке партије не могу остваривати приходе од имовине која није у њиховом власништву.

(6) Забрањено је давање добровољних прилога у новцу или у форми производа посредством трећих лица (посредника).

(7) Евентуални добровољни прилози уплаћени на рачун политичке партије из недозвољених извора према ст. (1) и (6) овог члана, као и износи добровољних прилога који прелазе износе утврђене у члану 6. овог закона, те евентуалне уплате добровољних прилога од неименованих, односно анонимних извора, политичка партија дужна је да уплати у корист буџета БиХ, најкасније у року осам дана од дана примљене уплате, те да о томе обавијести Централну изборну комисију Босне и Херцеговине.

Члан 9.

(Забрањене активности)

(1) Забрањен је било какав политички притисак на правна и физичка лица у вези са добровољним прилозима за политичке партије.

(2) Забрањено је финансирање политичких партија подизањем кредита код банака. ~~у којима је удјело државног оснивачког капитала већи од 25%.~~

Члан 10.
(Финансијска контрола политичких партија)

(1) Централна изборна комисија Босне и Херцеговине успоставља Службу за ревизију финансирања политичких партија (у даљем тексту: Служба за ревизију) која прегледа и контролише финансијске извјештаје које поднесу политичке партије и обавља ревизију финансирања политичких партија у складу са овим законом.

(2) Ревизија финансијских извјештаја политичке партије укључује извјештаје сједишта партије и најмање двије ниже организационе цјелине које одабере Служба за ревизију.

(3) Ако након издавања и достављања политичкој партији прелиминарног писменог извјештаја о ревизији политичка партија не уложи приговор, ревизор издаје коначан извјештај са мишљењем ревизора о томе да ли се политичка партија финансирала у складу са овим законом.

(4) Ако је политичка партија уложила приговор на прелиминарни извјештај о ревизији, ревизор је дужан да размотри наводе из приговора. Ако су приговори политичке партије аргументовани, те партија достави нове доказе који нису били предочени ревизору у поступку ревизије, а односе се на повреду овог закона, ревизор ће на основу тих доказа кориговати претходни налаз и издати коначан извјештај са мишљењем ревизора.

(5) Ако политичка партија на основу налаза и препорука из прелиминарног извјештаја добровољно отклони недостатке који су отклоњиви и у остављеном року ревизору достави доказ о отклоњеним недостацима, ревизор у коначном извјештају неће навести прекршаје које је партија отклонила.

(6) У коначном извјештају морају бити наведени називи организационих дијелова партије у којима је обављена ревизија.

(7) Централна изборна комисија Босне и Херцеговине обезбјеђује јавности приступ извјештајима о ревизији политичких партија са налазима ревизије и мишљењем ревизора. Извјештаји о ревизији са мишљењем ревизора, након што у коначној форми буду достављени политичким партијама, објављују се на веб-страници Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, а мишљење и у "Службеном гласнику БиХ".

(8) У случају да Служба за ревизију сматра да треба обавити детаљнији финансијски преглед како би се обезбиједило да књиговодствени извјештај буде ваљан, Служби за ревизију омогућава се приступ просторијама партије. У случају да се приступ просторијама партије ускрати, сматра се да наведена партија није доставила финансијски извјештај и Централна изборна комисија Босне и Херцеговине ускраћује јој право да се кандидује на наредним изборима.

Члан 11.

(Обавеза вођења пословних књига)

(1) Политичка партија дужна је да води пословне књиге и подноси финансијске извјештаје на начин који је утврђен законом и другим прописима у складу са законом.

(2) Политичка партија дужна је својим интерним актима уредити систем унутрашње финансијске контроле над нижим организационим дијеловима ради спречавања погрешног евидентирања прихода и расхода, те злоупотребе финансијских средстава.

Члан 12.

(Обавеза подношења финансијског извјештаја)

(1) Политичка партија води евиденцију о својим приходима и расходима. Политичка партија је дужна да Централној изборној комисији Босне и Херцеговине поднесе финансијски извјештај за сваку календарску годину (рачуноводствену годину).

(2) Политичка партија обавезна је у свом финансијском извјештају укључити све користи остварене од активности субјеката који су на било који начин повезани са политичком партијом или су под њеном контролом.

(3) Политичка партија подноси посебан финансијски извјештај за период изборне пропаганде на начин како је то утврђено Изборним законом Босне и Херцеговине.

(4) До 31. марта наредне године политичка партија подноси финансијски извјештај у форми коју одобри Централна изборна комисија Босне и Херцеговине. Овај извјештај садржи податке утврђене Изборним законом Босне и Херцеговине. Централна изборна комисија Босне и Херцеговине доноси прописе за примјену одредаба којима се ближе утврђују садржај, форма, начин и други детаљи извјештавања.

(5) Сва лица која су дужна да поднесу извјештај морају поднијети и додатне извјештаје које Централна изборна комисија Босне и Херцеговине затражи.

(6) Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је у потпуности надлежна за спровођење и извршавање одредбе овог члана на начин како је то предвиђено Изборним законом Босне и Херцеговине.

Члан 13.

(Именовање овлашћеног лица у политичкој партији)

(1) Политичка партија обавезна је да именује овлашћено лице које је одговорно за вођење пословних књига политичких партија, подношење финансијских извјештаја и

које је овлашћено да контактира са Централном изборном комисијом Босне и Херцеговине.

(2) Подносилац извјештаја обавјештава Централну изборну комисију Босне и Херцеговине о именовану овлашћеног лица из става (1) овог члана у року од 15 дана од његовог именовања и у случају било какве промјене статуса тог лица дужан је да у року од 15 дана обавијести Централну изборну комисију Босне и Херцеговине о тој промјени.

(3) Овлашћено лице потписује све извјештаје и одговорно је за вођење евиденције у вези са извјештајима, а на захтјев Централне изборне комисије Босне и Херцеговине овлашћено лице обавезно је да достави извјештаје на увид.

(4) Политичке партије чувају све своје финансијске извјештаје најмање шест година након подношења.

(5) Централна изборна комисија Босне и Херцеговине све извјештаје ставља на располагање јавности путем своје веб-странице и предузима одговарајуће мјере да би се обезбиједило да сви грађани имају приступ информацијама које су садржане у извјештајима.

(6) Политичка партија дужна је јавно приказати поријекло и начин утрошка средстава прикупљених у току протекле календарске године (рачуноводствене године). Завршни рачун и финансијски извјештај у којем се подробно наводе извори прихода, подаци о физичким и правним лицима која су дала добровољне прилоге, те подаци о намјени, односно активностима за које су средства утрошена, јавни су документи и објављују се на веб страници политичке партије.

Члан 14.

(Надлежности Централне изборне комисије Босне и Херцеговине)

(1) Централна изборна комисија Босне и Херцеговине надлежна је да испита случајеве у којима није поступљено у складу са одредбама овог закона и може одређеним лицима наредити да одговоре на питања у писаној форми како би се обезбиједили документовани и други докази, те прибавиле изјаве свједока у вези са истрагом коју је евентуално покренула Централна изборна комисија Босне и Херцеговине. Централна изборна комисија Босне и Херцеговине може започети истрагу или предузети одговарајуће мјере самостално или по уложеном приговору.

(2) Централна изборна комисија Босне и Херцеговине надлежна је да спроводи одредбе овог закона и да одлучи да ли су политичка партија или друго лице прекршили одредбе овог закона, као и да изрекне санкције било којој политичкој партији због непридржавања наведених одредаба или да предузме одговарајуће административне мјере у оквиру своје опште надлежности, у складу са законом.

(3) Прије изрицања казне или предузимања административне мјере, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине настојаће да постигне да политичка партија за коју је установљено да је прекршила одредбе овог закона добровољно отклони уочене недостатке, ако су они отклоњиви.

(4) Сваку сумњу о кривичном дјелу које се може довести у везу са финансирањем политичких партија и финансирањем изборне кампање Централна изборна комисија Босне и Херцеговине обавезна је пријавити надлежном тужилаштву и другим органима надлежним за провођење закона.

Члан 15.

(Улога Централне изборне комисије Босне и Херцеговине)

(1) О свим неправилностима и кршењима одредаба овог закона Служба за ревизију извјештава Централну изборну комисију Босне и Херцеговине.

(2) У случају да политичка партија не поступи према одредбама овог закона, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине надлежна је да изрекне новчану казну у складу са овим законом и Изборним законом Босне и Херцеговине.

Члан 16.

(Улога Апелационог вијећа)

Апелационо вијеће има надлежност да размотри жалбе на одлуке Централне изборне комисије Босне и Херцеговине. Апелационо вијеће овлашћено је да изрекне новчане казне у складу са Изборним законом Босне и Херцеговине.

Члан 17.

(Дужност подношења извјештаја Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине)

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине дужна је да сваке године поднесе извјештај о прегледаном стању финансијског пословања Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине. Извјештај се дијели као штампани скупштински материјал.

Члан 18.

(Независни кандидати)

Одредбе овог закона које се односе на добровољне прилоге, забрану финансирања и поговорања те надзор и финансијско пословање одговарајуће се примјењују на листе независних кандидата и независне кандидате.

Члан 19.

(Новчане казне за прекршај политичких партија)

(1) Новчаном казном у износу од 500,00 КМ (пет стотина конвертибилних марака) до 10.000,00 КМ (десет хиљада конвертибилних марака) казниће се за прекршај:

а) политичка партија која финансијска средства користи супротно одредби члана 4. ст. (1) и (2) овог закона,

б) политичка партија која не води евиденцију о пријему чланарина и добровољних прилога и не издаје потврде о њиховом пријему у складу са одредбом члана 5. став 4. вог закона,

ц) политичка партија која се финансира подизањем кредита код банака, ~~у којима је удно државног оснивачког капитала већи од 25%.~~

д) обезбиједи средства из извора који нису прописани чланом 3. овог закона,

е) крши одредбе члана 9. овог закона,

ф) не води евиденцију о својим приходима и расходима у складу са прописима,

г) не достави прописане финансијске извјештаје у складу са Изборним законом Босне и Херцеговине (члан 12. став (3)),

х) не поднесе финансијски извјештај у складу са овим законом (члан 12. став (4)),

и) не достави додатне финансијске извјештаје (члан 12. став (5)),

ј) не именује овлашћено лице које је одговорно за подношење извјештаја и овлашћено да контактира са Централном изборном комисијом Босне и Херцеговине (члан 13.),

к) не обавијести Централну изборну комисију Босне и Херцеговине у року од петнаест дана од именованја овлашћеног лица или било какве промјене статуса овлашћеног лица.

(2) Новчаном казном у износу од 200,00 КМ (двје стотине конвертибилних марака) до 2.000,00 КМ (двје хиљаде конвертибилних марака) за прекршај из става (1) овог члана казниће се и физичко лице које изврши прекршај.

Члан 20.

(Новчане казне за прекршај до троструког износа)

(1) Новчаном казном до троструког износа примљених средстава казниће се за прекршај:

а) политичка партија која је добила средства у износу који прелази највећи утврђени годишњи приход из члана 3. став (3) овог закона или прелази највећи утврђени износ добровољних прилога из члана 6. или на начин који је забрањен чланом 8. овог закона,

б) политичка партија, листа независних кандидата и кандидат који не пријаве и не уплате у државни буџет износе добровољних прилога који прелазе висину износа утврђену у члану 6. овог закона, као и евентуалне уплате добровољних прилога од неименованих (анонимних) извора, у складу са чланом 8. став (7) овог закона,

ц) политичка партија, листа независних кандидата и кандидат који не пријаве уплату прилога из недозвољених извора и не дозначи уплаћена средства у државни буџет, у складу са чланом 8. став (7) овог закона.

(2) Новчаном казном у износу од **200,00 КМ** (двје стотине конвертибилних марака) до **2.000,00 КМ** (двје хиљаде конвертибилних марака) за прекршај из става (1) овог члана казниће се и физичко лице које изврши прекршај.

Члан 21.

(Стављање ван снаге)

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о финансирању политичких партија ("Службени гласник БиХ", бр. 22/00, 102/09 и 54/10).

Члан 22.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

"Службени гласник БиХ", број 41/16

Члан 9.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

